

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.07.2019 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ Концесиите и плажовете - коментар на експертите

Парламентът прие окончателно промените в Закона за концесиите, които улесняват процедурата за отдаване на морските плажове. С промените плажовете отново се прехвърлят под управлението на министъра на туризма. Това ще ускори процедурите по отдаването им на концесия и ще улесни тяхното стопанисване и управление, смятат вносителите.

По темата в студиото на "Сутрешен блок" разговаряха Пламен Димитров, президент на КНСБ, и Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Васил Велев: В началото на тази година ние сигнализирахме за задаващите се опасности предвид на конкуренцията, която на другите пазари се засили, и направихме две предложения. Едното беше да се увеличат парите за национална реклама в бюджета, те са засега смешно малко, особено спрямо преките конкуренти, и другото предложение беше точно това, което сега се обсъжда в парламента и в обществото за връщане на дейността по концесиониране на плажовете към специалния закон - Закон за устройство на Черноморското крайбрежие.

Плажовете не може да се каже, че са пусти, защото има отлив, сезонът още не е свършил, август месец всъщност е пикът на сезона, отбеляза Велев.

Пламен Димитров: За мен ключовият въпрос е как държавата може да противодейства на държави, които са извън ЕС и които всъщност предлагат непазарни мерки. Това са Турция, Египет, Тунис, които всъщност взеха масата от нашите туристи. Тези около 15-20% намаление, което се очаква спрямо миналата година, всъщност бяха взети там с допълнителни средства, които всъщност държавата дотира, т.е. плаща на местния си бизнес, което в ЕС е непозволено.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[„Флагман“](#)

✓ Васил Велев: Българските плажове не може да се каже, че са пусти.

Поразен съм как може да има толкова перверзно щастие от това, че има спад в потока на туристи по българските плажове, каза Васил Велев

Има отлив на туристи, но сезонът още не е свършил, а август месец всъщност е пикът на сезона, каза шефът на АИКБ

Плажовете не може да се каже, че са пусти, защото има отлив, сезонът още не е свършил, август месец всъщност е пикът на сезона. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

„Имахме много добро време за туризма, когато всяка година говорехме за съществен ръст на туристопотока. В началото на тази година сигнализирахме за задаващите се опасности заради конкуренцията на другите пазари. Тогава предложихме да се увеличат парите за реклама, които са смешно малко“, коментира той.

„Другото ни предложение беше точно това, което сега се обсъжда в парламента и в обществото за връщане на дейността по концесиониране на плажовете към специалния закон - Закон за устройство на Черноморското крайбрежие“, добави шефът на АИКБ.

„Свидетели сме на една антиреклама. Поразени сме как може да има толкова перверзно щастие от това, че има спад в потока на туристи по българските плажове“, добави той.

Президентът на КНСБ Пламен Димитров пък изтъкна, че ключовият въпрос е как държавата може да противодейства на държави, които са извън ЕС и предлагат непазарни мерки.

„Това са Турция, Египет, Тунис, които всъщност взеха масата от нашите туристи. Тези около 15-20% намаление, което се очаква спрямо миналата година, всъщност бяха взети там с допълнителни средства, които всъщност държавата дотира, т.е. плаща на местния си бизнес, което в ЕС е непозволено“, каза още синдикалният лидер.

[BulNews.bg](#)

✓ НАП призна: Пробойната е и огромна, и опасна

„Не може да се отрече, че проблемът е голям. Всички последици от оповестяването на тази информация са възможни. Ако законът го изисква, ще уведомим всички 5 млн. засегнати граждани“, призна говорителят на НАП Росен Бъчваров на третия ден от избухването на скандала "НАП-лийкс", пише "Сега".

Преди това и НАП, и най-вече ресорният министър Владислав Горанов всячески се опитваха да омаловажат киберпровала. Те уверяваха, че тайнственият хакер е източил "едва" 3% от наличната в агенцията информация и че е пробита "само една" от над стотте електронни услуги, предоставяни от данъчните. Всъщност течът засяга милиони хора и фирми, включително и

чуждестранни, чиито лични данни и данъчно-осигурителни тайни излязоха на показ, защото базите данни на НАП се оказаха зле защитени.

"На практика са изтекли данните на цялото население", заяви снощи шефът на Комисията за защита на личните данни Венцислав Караджов.

"Изтеклите данни могат да се използват дори за всякакви цели, включително и за изнудване на хора. Лошото е, че в данъчните декларации на физическите лица са видни ЕГН-та, данни за доходи и други лични данни", разкри говорителят на НАП в сряда пред Би Ти Ви. Прави лошо впечатление, че директорът на приходната агенция Галя Димитрова изпадна в пълна нелегалност. Всъщност цялото ръководство на институцията начело с директорката Галя Димитрова се скри и остави на говорителя да потушава огъня на скандала.

Междувременно продължиха да излизат още щрихи, очертаващи мащаба на "НАП-лийкс".

"Файлът, изпратен до медиите и съществуващ в интернет пространството, съдържа данни за над 5 000 000 български и чужди граждани и търговски дружества, в това число три имена, ЕГН-та, ЕИК на фирми, данъчна и осигурителна информация по подадени годишни декларации, получени в НАП от други институции в България по международния обмен на информация в информационната система VAT REFUND, ползвана от НАП, съхранявана в сървър на НАП и др.", обяви в сряда прокуратурата.

Също в сряда една от големите работодателски организации алармира в декларация, че заради гигантския пробив са компрометирани данни на милиони български граждани, съдържащи се в договори, информация за възнаграждения, доходи, кредити, IP адреси, декларации, имена, ЕГН, адреси, данни на български фирми с техните ЕИК и адреси, мейли. Течът засяга също: регистрационни номера на автомобили, номера на сертификати за електронни подписи; пълната органиграма на НАП с хеширани пароли и пълни данни на служителите на НАП със заеманите позиции", твърди Асоциацията на индустриалния капитал.

Хакнати са дори данни на българите, живеещи в чужбина, които получават пенсии извън България и са се отказали от здравно осигуряване в България.

"В епохата на всеобхватна цифровизация подобно събитие може да се определи единствено като катастрофа", се казва в декларацията на АИКБ.

Според говорителя на НАП при създаването си през 2012 г. атакуваната от хакера система е била "с отлична защита", но през 2015-а се наложило да се модифицира, в резултат на което станала уязвима.

"Това е пропуск на звеното, което се занимава с IT развойна дейност и с информационната сигурност", изтъкна Бъчваров, бранейки шефовете на НАП.

"В момента не е възможно да се източват данни, защото пробивът е затворен", увери още гласът на приходната агенция. По повод на скандалните разкрития за групирането на политици и магистрати в списъци и таблици Бъчваров обясни: "Декларациите не са подредени по име или социален статус, информацията се връща назад повече от десет години, но все пак няма как да се проследят доходите на един човек за десет години назад, защото информацията е частична".

Но не отрече, че изтеклите данни, попаднали в лоши ръце, може да бъде употребени за шантажиране и компрометиране. Че белята с пробива е голяма, стана ясно още на втория ден, когато министър Горанов и НАП все пак признаха, че София спешно е потърсила помощ от ЕК за справяне с проблема, а министърът на финансите не отрече, че България е нарушила Еврорегламента за опазване на личните данни и може да последват жестоки глоби.

Междувременно стана ясно, че в сряда преди обяд "защитата на всички информационни системи в НАП" е била актуализирана. Това се разбра от съобщение на агенцията.

От по-ранно съобщение, отново от 17 юли, се разбра още, че сървърите, които приемат данни от фискалните устройства и от системите с фискална памет на бензиностанциите, са били извън строя до 12 ч. и не са обработвали данни. Което означава, че за цели часове изпращането на данни за оборотите е било блокирано.

"Това не би трябвало да попречи на фискалните устройства да запазят и предадат фискалните данни, което трябва да стане в рамките на 24 часа", увериха обаче от НАП.

„Политика“

✓ Спешни реформи за цената на тока

Скъпата електроенергия за индустрията била резултат от безконтролни манипулации;

Ако нещата в сектор енергетиката продължат по този начин, това ще е пагубно за българската индустрия и икономиката на страната", заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

Резките колебания в котировките и поскъпването на тока за промишлени нужди предизвикаха нова вълна от протести и искания от бизнеса за по-активна роля на държавата на пазара на електроенергия. Според експерти свитият пазар позволява на малко на брой спекуланти да манипулират цените и по този начин да реализират значителни печалби. Като основен играч, отговорен за спекулативното поскъпване на тока, бизнесът посочи Христо Ковачки, който е успял със свои фирми да постигне недопустима за нормалния пазар концентрация и да манипулира цените.

Пазарни манипулации

Спешни реформи за цената на промишления ток поиска бизнесът от енергийния министър на заседание на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Работодателите предупредиха за пазарни манипулации и за системно скъпа електроенергия за индустрията.

Те поискаха промени в структурата на НЕК и по-добро управление на държавните централи. Енергийният министър Теменужка Петкова от своя страна обясни, че правителството е на страната на бизнеса, а за проблемите в сектора знаели и регулаторът, и Комисията за защита на конкуренцията.

Министърът на енергетиката Теменужка Петкова участва в заседанието на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) със своя екип, част от който бяха изпълнителният директор на ЕСО Ангелин

Цачев, заместник-изпълнителният директор на БЕХ Северин Въртигов, директорът на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“ Николай Налбантов и др.

Цената на промишления ток

Срещата се състоя по инициатива на работодателската организация, след като от началото на 2019 г. българският бизнес заплаща цена на електроенергията често в пъти по-висока от средната в Европа. Членовете на Националния съвет бяха единодушни и настоятелни в искането си за последователност и устойчивост при определянето на държавните политики за развитие на електроенергийния сектор, при спазване на принципите за конкурентност, прозрачност и равнопоставеност. От АИКБ излязоха с официална информация за заседанието: „Повод за острата ни реакция е поредното ескалиране на цените на сегмент „Ден напред“ на Българска независима енергийна борса, което отдавна не е единичен случай. Ако нещата в сектор енергетиката продължат по този начин, това ще е пагубно за българската индустрия и икономиката на страната“, заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

„Реформите не търпят отлагане. НЕК трябва да се реструктурира възможно най-бързо чрез разделяне на дейностите по обществена доставка и по производство и търговия с електрическа енергия с цел избягване на манипулации.

Изкуствен дефицит

Държавата трябва да създаде условия за реална конкуренция между производителите на електроенергия, пазарна интеграция със съседни страни във всички пазарни сегменти“, допълни той.

Според АИКБ, пазарът на електроенергия за бизнеса у нас е манипулиран и се създава изкуствен търговски дефицит, въпреки двойно по-високия капацитет на действащите мощности в сравнение с вътрешното потребление.

„За това „спомага“ и недопустимата пазарна концентрация постигната от свързани с Христо Ковачки компании и неприемливото им пазарно поведение. На фона на незначителни разлики спрямо последните години в параметрите производство, потребление и износ, се наблюдава драстично и необосновано повишение на цените, в което няма никаква пазарна логика“, допълни още асоциацията.

Работодателите посочиха, че през последните три месеца нееднократно е имало случаи, в които дружествата от Български енергиен холдинг и в частност НЕК и ТЕЦ Марица-изток 2 са предлагали недостатъчни количества, заради което цените на тока за бизнеса у нас са били най-високите в Европа. Това е била и причината да бъдат сезирани КЕВР и Прокуратурата от работодателски организации. Подготвят се и нови сигнали.

АИКБ счита, че подобни манипулации могат да бъдат прекратени с ефективно управление на държавните централи и настоява дружествата от БЕХ да оферират на сегмент „Ден напред“ адекватни количества при ценова структура, аналогична на утвърдената по ангажимента с Европейската комисия, както и с осигуряването на капацитети за адекватен внос на електроенергия.

Прекратяване на договори

От Асоциация на индустриалния капитал поискаха за пореден път прекратяване на договорите с т.н. „американски централи“, което се обещава, но и постоянно се отлага от поне 3 години. Ползвайки данните от последното ценово решение на КЕВР, сметките показват, че тези въглищни централи изземват непазарно от потребителите на електроенергия в страната 20,70 лв./мвтч, което също изкривява родния пазар. Като пряк негативен ефект бизнесът и гражданите надплащат 701 млн. лв. годишно чрез такса „задължения към обществото“ и от фонд СЕС. От АИКБ предлагат тези дружества да се интегрират също на пазара, като за целта се създаде механизъм и се проведат търгове за капацитети. „Не искаме цените за нас да са по-ниски, отколкото в другите европейски държави. Настояваме, обаче, да не ги превишават. Това е изключително важно за жизнеността, за конкурентоспособността и развитието, а и изобщо за оцеляването на българската индустрия като гръбнак на икономиката“, обобща Васил Велев. „Високите цени на тока спъват повишаването на заплатите, оскъпяват цените на крайните продукти, забавят ръста на БВП. Настоящата ситуация е неприемлива, но и опасна.

Социалният ефект

Тя се превръща в проблем за страната ни, защото засяга семействата на над 500 хил. души, заети в преработващата промишленост, както и българска продукция, продавана на световните пазари. Затова този проблем изисква незабавно, отговорно и трайно решение“, допълни той. Министърът на енергетиката заяви, че правителството е на страната на бизнеса и не би искало проблеми за българската индустрия. Тя апелира за честен и открит диалог, който да произведе работещи решения и припомни вече предприетите действия от нейното ведомство. За безпрецедентно високите цени на тока са били сезирани КЗК и КЕВР. Работи се и по създаването на отделна платформа специално за индустриалните консуматори. „И аз като г-н Велев смятам, че не бива условията на даден търг да предпоставят само един купувач. Напротив, търговете би трябвало да са максимално публични, прозрачни и да дават възможност на повече участници“, каза Теменужка Петкова. Министърът на енергетиката обеща да направи необходимото, така че решенията да бъдат добри и за индустрията, и за енергетиката, като подчерта, че и държавните производители на електроенергия са част от общността на българските производители изобщо и следователно напълно споделят вижданията и очакванията на индустриалните потребители. Националният съвет на АИКБ обсъди и други въпроси, както и прие нови членове на АИКБ - Българската асоциация по информационни технологии, Националният борд по туризъм, Сдружение „Ръководители в областта на културата“ и други“.

“Капитал“

✓ Голямата енергийна измама

Защо борсовата цена на електроенергията в България е най-висока и как може да се поправи секторът

ТЕМАТА НАКРАТКО

Българският бизнес плаща най-високите цени на тока в цяла Европа.

Тази кошмарна ситуация е резултат от концентрирането на големи количества електроенергия в свързани с Христо Ковачки фирми.

Държавата не предприема мерки за ограничаване на негативните ефекти върху икономиката, тъй като печели от високите цени на тока.

Няколко големи производителя на електроенергия се договарят помежду си и координирано ограничават предлагането на ток, за да предизвикат рязък скок на цената. Схемата им осигурява големи печалби, но не продължава дълго, тъй като потребителите в един момент просто спират да плащат.

Стига се до прекъсване на електрозахранването, въпреки че инсталираните мощности са много повече от необходимите за покриване на цялата консумация. Това накратко се случва в Калифорния през 2001 г. и става известно като Голямата енергийна криза, довела до фалита на редица компании, включително гиганта "Енрон".

В България ситуацията в момента е подобна - въпреки че инсталираните мощности са над 12 гВт, а средното потребление е около 4 гВт, или три пъти по-малко, на пазара има недостиг на ток. Възможностите за внос също са ограничени и в резултат на това цените на Българската независима енергийна борса, особено от началото на юли, са най-високите в цяла Европа. Логично е този дефицит да се създава изкуствено от двата големи играча на пазара - държавните производители от групата на БЕХ и Христо Ковачки с обединените около него мощности на ТЕЦ-ове и топлофикации.

На пръв поглед битовите потребители са защитени, защото имат регулирана от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) цена и тя не се вдига с много. Но това е само привидно. В момента сметката се поема от бизнеса и това ще доведе до две неща: фалити и прехвърляне на по-високите разходи върху стоките и услугите, т.е. върху всички.

Тъй като този проблем е възникнал с помощта на държавата, той може да се реши пак от нея. Не технически, а политически. Възможностите за манипулации трябва да бъдат сведени до минимум, да се постигне пълна либерализация на електроенергийния пазар и обединение на търговията със съседните държави - истински европейски пазар. Няма да ви изненада, че засега обсъжданите решения не са в тази посока, а целят временно потушаване на напрежението. И това е истинската заплаха.

Как се чути борсов пазар

Формално погледнато, търговията с електроенергия в България се случва изцяло по европейските правила, а всички свободни количества извън регулирания пазар се продават на борсата, откъдето всеки може да купува. Но различни законови вратички позволяват на продавачите и купувачите да влияят върху цената и да сключват избирателни сделки.

На платформата за двустранни договори на Българската независима енергийна борса (БНЕБ) например продавачите и купувачите могат да бъдат ограничени до един, а цената на сделките да бъде предварително договорена, когато търгът се инициира от купувача, а не от продавача. При сделките на сегмента "Ден напред" пък създаването на минимален недостиг на електроенергия (17 мВт) може да доведе до над 200% скок на цената.

При множество конкуриращи се помежду си участници на пазара подобни схеми са невъзможни. В България обаче държавните АЕЦ "Козлодуй", ТЕЦ "Марица-изток 2" и НЕК (и трите част от БЕХ) осигуряват между 60 и 63% от електроенергията за свободния пазар. Освен тях има само един голям частен производител - Христо Ковачки със централите си ТЕЦ "Бобов дол", "Марица 3", топлофикационните дружества с комбинирано производство в Сливен, Перник, Бургас, Враца, Плевен, Велико Търново, Габрово и Русе, както и "Брикел". Останалото е зелената енергия от ВЕИ, която обаче има непостоянен профил.

Така реално два основни продавача имат интерес цената да е висока. И ако първият (държавата) е задължен да продава определени количества, вторият (Ковачки) може да варира с мощностите си, така че да създаде недостиг и да постигне високи цени, които поради борсовите правила стават валидни за всички продавачи в съответния ден и час (виж графиките).

На входа и на изхода

Съществена концентрация има и от страна на купувачите. Голяма част от енергията е в ръцете на свързани отново с Ковачки търговци като "Гранд енерджи дистрибушън", "Юропиан трейд оф енерджи", "Енерджи инвест юроп" и други, които не само получават цялото производство на централите му, но и взимат съществени количества ток от АЕЦ "Козлодуй" и НЕК, която след това препродават (виж този текст). Друга съществена част от електроенергията е концентрирана в търговците на ЧЕЗ, ЕВН и Енерго-про.

Казано накратко, малка група търговци изкупува по дългосрочни договори повече електроенергия, отколкото потребяват клиентите им, като в зависимост от пазарната ситуация може да я изнася в чужбина или да я препродава на други търговци. Това принуждава останалите играчи да купуват основно от сегмента "Ден напред". Там обаче предлагането е ограничено точно защото голяма част от електроенергията вече е изкупена по дългосрочни договори. В резултат цените на "Ден напред" се повишават драстично, както стана на 3 юли, когато бяха постигнати рекордните нива от 195 лв./мВтч.

Заради създалата се ситуация енергийният министър Теменужка Петкова препоръча на бизнеса да търси възможности за осигуряване на електроенергия чрез двустранни дългосрочни договори и да не разчита изцяло на "Ден напред". Това е иронично предложение от страна на държавата, тъй като буквално няма как да се случи. За първата половина на тази година АЕЦ "Козлодуй" е пуснал само два търга за дългосрочен продукт. Основната причина за това е, че атомната централа разпродаде почти цялата си енергия за 2019-а през последните три месеца на миналата година. Именно тогава търговците около Христо Ковачки успяха да я изкупят (според някои изчисления става дума за 800 мВт мощност), предлагайки малко по-висока цена от останалите участници на търговете (което повдига съмнения за злоупотреба с вътрешна информация) и предоставяйки пред БНЕБ не банкови гаранции или депозити, а застраховки от ОЗК (също част от групата на Ковачки). Последното е важно, защото на практика не води до разходи за търговците на Ковачки при сключването на сделките, докато останалите играчи трябва да блокират огромни суми, за да получат енергията от АЕЦ-а - гаранциите се определят спрямо закупеното количество.

НЕК също не може да продава значителни количества енергия по дългосрочни договори поради липсата на достатъчно вода за водноелектрическите централи - производството им е с над 30% по-ниско спрямо 2018 г.

Що се отнася до ТЕЦ "Марица-изток 2", заради високите производствени разходи токът на централата е почти непродаем като дългосрочен базов продукт.

Далавера или всичко е точно?

Това са фактите.

Дали има нарушение на закона е съвсем друг въпрос. По време на извънредното заседание на парламентарната комисия по енергетиката тази седмица изпълнителният директор на борсата Константин Константинов съобщи, че е изпратил до КЕВР 18 сигнала, в които има съмнения за нередности при определени сделки. Председателят на регулатора Иван Иванов обаче не съобщи имената на участващите в тях компании и побърза да се застрахова с обяснението, че подобни проверки за манипулации отнемали средно между 3 и 5 години.

На 2 юли свързаната с Ковачки "Юропиан трейд оф енерджи" купи огромно количество енергия с непостоянен профил на изключително ниска цена от друг търговец на Ковачки - "Гранд енерджи дистрибушън", който обединява тока от топлофикациите на бизнесмена. Поради начина и параметрите на тази сделка други играчи са нямали достъп до нея. НЕК също беше обявил на 19 юни спорен търг, чиито параметри сочеха само един възможен купувач - Христо Ковачки. След вдигналия се шум търгът бе отменен, за да се проведе на 2 юли при по-конкурентни условия, но накрая 80% от енергията отново отиде в свързани с Ковачки фирми (виж тук).

Ефектът от всичко това върху бизнеса е показателен - няколко завода вече обявиха, че спират производството си, а асоциациите на работодателите излязоха с единна позиция срещу "манипулациите на пазара". В писмото си до държавните институции те посочват, че плащат най-скъпия ток в Европа и не могат да се конкурират с чуждестранните производители, а допълнителните разходи спират ръста на заплатите и инвестициите. Случващото се на пазара на ток се определя от бизнеса и като лош сигнал към чуждестранните инвестиции - как например голям инвеститор като "Фолксваген" би погледнал на абсолютната непредвидимост на цената на енергията.

Всяка стотинка допълнително за киловатчас струва на бизнеса между 170 и 190 млн. лв. на година. Това изчисление направи зам.-председателят на АИКБ Румен Радев по време на заседанието на енергийната комисия в парламента на 9 юли и най-ясно показва колко сериозен е ефектът върху икономиката от по-скъпия ток. В един момент може да се стигне до масово затваряне на производство.

Трудният внос

Повечето от тези проблеми на пазара не биха съществували, ако търговците можеха бързо да внесат електроенергия от съседните страни, когато цените на БНЕБ са по-високи. На теория това е възможно, но на практика - почти неосъществимо. Участници от пазара обясниха пред "Капитал", че няма възможност да се купуват трансгранични капацитети за пренос в рамките на деня, което означава, че ако такива не са били осигурени по-рано, няма как да има внос на ток. Освен това от налична техническа възможност за пренос на 3000 мВт на час през границата с Румъния за търговско ползване се предоставяли едва 400 мВт. От Министерството на енергетиката обясниха за "Капитал", че при определянето на трансграничния капацитет за даден период се вземат под внимание прогнозите за натоварването, генериращите мощности, вътрешните и международните ремонтни програми на електропреносните мрежи и получените стойности се обменят с операторите на съседните преносни електрически мрежи, като се съгласуват по правилото "по-ниската стойност е валидна".

С други думи, България наужким е част от европейския енергиен пазар, а на практика е остров.

Ако чакате промяна - след 10 години. "Значително увеличаване на трансграничните капацитети между България и съседните страни Гърция, Румъния, Турция и Сърбия се очаква след осъществяване 10-годишния план на ЕСО, който освен значително развитие на вътрешната мрежа 400kV предвижда и нови междусистемни връзки", казват още от ведомството на Теменужка Петкова.

Данните на ЕСО за периода 1 - 5 юли показват, че използваемостта на предоставените преносни способности в посока внос е едва 10%, като само за Румъния стойността е малко над 20%. Това според енергийното министерство означава, че търговските участници не използват предоставените им преносни способности за внос, а предпочитат да изнасят електроенергия от България.

Какво да се направи

Има два вида решение на ситуацията на енергийния пазар. Първият е краткосрочен. Според работодателските организации например "Марица-изток 2" може да участва активно на сегмента "Ден напред", където цените, особено в пиковите часове, са над минимално необходимите му 135 лв./мВтч. Ако държавният производител всекидневно пуска офери за продажба на 100 мВт мощност при цена 140 - 150 лв./мВтч, която ще му осигурява печалба, това ще играе ролята на своеобразен таван за целия пазар, тъй като търсенето трудно би могло да стане по-голямо.

Тук обяснението на изпълнителния директор на ТЕЦ-а Живко Динчев е, че блоковете не могат да се пускат и спират ден за ден, тъй като им трябва технологично време за достигане на минимална мощност, а и не са проектирани да работят в такъв режим. Контрааргументът на бизнеса и търговците на ток е, че работещите блокове на централата са натоварени на 70% и само чрез увеличаването на мощността в рамките на отделните дни може да се осигурят необходимите за пазара количества. Точно за това в четвъртък (11 юли) АИКБ, БСК, КРИБ и БТПП изпратиха сигнал до Главния прокурор Сотир Цацаров за бездействие и неупражняване на задължения от ръководството на ТЕЦ "Марица изток 2" и БЕХ. В сигнала се казва, че липсата на предлагане на енергия от ТЕЦ-а при ценови нива, които могат да му осигурят печалба, се отразява като ключово значим ценообразуващ елемент на пазара на електроенергия.

По-важни са обаче дългосрочните решения. Най-логична би била пълна либерализация на пазара: малките фирми и битовите потребители да нямат регулирана от КЕВР цена, а тя да се определя от борсата, както е в почти цяла Европа. Това ще премахне кръстосаното субсидиране между регулирания и свободния пазар, което сега прави държавата - за да се поддържат по-ниски тарифи за бита, се увеличават цените на бизнеса. Когато цялата електроенергия се търгува на борсата, възможността един или два участника да доминират намалява. Поради високата политическа цена и факта, че цената на тока може първоначално да се вдигне (след което да се урегулира), българските управници в момента дори не мислят за този вариант.

Отварянето на пазара към близките държави е доста по-реалистично. Пазарните обединения ще елиминират възможността за спекулации, тъй като офертите за покупка или продажба ще се конкурират в реално време с тези в

Румъния, Унгария, Сърбия или Македония. По този начин няма да може минималното ограничаване на предлагането да води до рязък скок на цените. Първата крачка в тази посока може да се случи на 19 ноември, когато се очаква да заработи обединението с Румъния за борсовия сегмент "В рамките на деня".

И третото решение е свързано с това държавата да спре да играе с Христо Ковачки. Неизвестните механизми, по които енергийният бизнесмен продължава да контролира голяма част от българската енергетика, вече започват да вредят на голяма част от икономиката. Това към момента изглежда най-невъзможното от всички решения.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor](#)

✓ Енергийният министър смени ръководството на "Български енергиен холдинг"

Жаклен Коен е новият изпълнителен директор на дружеството

Досега заемащият длъжността председател на борда на директорите на АЕЦ „Козлодуй“ Жаклен Коен е назначен от Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ) на поста главен изпълнителен директор на българското държавно енергийно дружество, посочва се в прессъобщение на компанията.

С протоколно решение на енергийния министър Теменужка Петкова се извършва промяна в ръководството на БЕХ, като се освобождават досегашните членове на Съвета на директорите - Петьо Иванов, Петър Илиев и Живко Динчев. На тяхно място са назначени Жаклен Коен, Живко Динчев и Андон Андонов за срок от три години.

Решението на енергийния министър влиза в сила след вписване в търговския регистър. Петкова благодари на досегашния състав на Съвета на директорите на холдинга за професионализма и положените усилия за стабилизиране на енергийните дружества от групата на БЕХ.

Във връзка с ръководствата на дружествата на БЕХ Investor припомня, че през юни директорът на Националната електрическа компания (НЕК) Петър Илиев подаде оставка, която обаче не беше приета от Съвета на директорите на БЕХ. Оставката дойде след поредния спор между държавната компания и бизнеса заради търг за продажба на ток.

[News.bg](#)

✓ Президентът иска отстояване на финансовата рамка за изстребителите Ф-16

Не съм против F16, но трябваше да се настоява за спазване на финансовата рамка. Това заяви президентът Румен Радев по време на среща с посланиците на България по света. Той изтъкна, че е летял на трите изстребителя, които бяха предлагани на страната ни. Срещу единия много пъти съм летял и съм се бил, спомни си Радев. Държавният глава настоява не просто да си купим самолет от нашия стратегически партньор, но и самолетът да има подходящи бойни способности.

Основното предназначение на изстребителя е да носи въоръжение и да го използва, ако го има нужда, подчерта Радев. Според него кабинетът издигал като лозунг, че F16 е прекрасен и трябва този самолет да бъде купен. Но той се нуждае от огромен пакет, за да бъде готов и да има оперативни способности, за да бъде ефективен, поясни президентът. Той прогнозира, че договорената цена ще набъбне. Щяло да има допълнителни разходи.

Напълно разбирам правителството, то е притиснато, каза президентът. Ако някой е имал да настоява за нещо, трябвало е да настоява да се спазва финансовата рамка, смята той. Всички тези ангажименти, които в началото се поеха - че ще има разсрочено плащане, индустриално сътрудничество, пълен пакет - нищо не остана от тях, разочарован е Румен Радев. Дори малка част от пакета на F-16 да липсва, това деградира значително способностите на самолета, даже той няма да може да излети, опасява се той. Не става въпрос за самолет, а за огромен пакет от услуги, които трябва да бъдат доставени с този самолет, допълни президентът. Трябва да отстояваме нашите интереси, категоричен бе Радев.

Друга тема, която той коментира, бе готвената промяна в закона, така, че да се назначава цивилен за ръководител на служба Военна информация, а президентът е против това. Военното дело е изключително сложна дейност, затова ръководителят трябва да бъде човек с военно образование, експертиза и опит, категоричен е държавният глава.

Пред представителите на българските мисии по света президентът настоя за общ европейски механизъм за миграцията. Гласът на България трябва да се чува, настоя държавният глава. Трябва да се борим и да имаме своите позиции, поиска още той. Съюзът е силен, когато се чуват всички позиции, е мнението му.

По думите му най-голямата слабост на Европейския съюз е скоростта, с която се вземат решенията. Това беше и молбата му към дипломатите - да работят за ускоряване на вземането на решения. 140 години българската дипломатия отстоява националния интерес и допринася за просперитета на държавата, допълни Румен Радев. България е направила така, че гласът ѝ да се чува в общността. Според него европейските граждани имат повече права и това подобрява доверието.

[БНТ](#)

✓ Бюджетната комисия отхвърли ветото на президента за финансирането на партиите

Бюджетната комисия към парламента отхвърли ветото на президента и отново прие партиите да може да се финансират и от частни компании. Срещу това възразиха от левицата, които гласуваха против текстовете. Депутатите приеха и споразумение, според което България и американският производител на F-16 трябва да си сътрудничат индустриално в рамките на 210 милиона лева.

Основните аргументи на президента Румен Радев за наложеного вето е, че се променя партийното статукво без ясна визия за бъдещето. Не се гарантира прозрачно финансиране на партиите.

Емилия Друмева, секретар по правните въпроси на президента: Съществено се нарушава правото на публичност, публичност на даренията спрямо политическите партии.

Румен Гечев, депутат от БСП: Какво правим - бутнали сме къщата и чакаме да строим някаква нова къща за в бъдеще и в момента не е ясно ще може ли частни фирми безгранично да финансират партиите.

Основните аргументи на управляващите да бъде позволено финансиране от фирми за партиите са два - след като бъде намалена партийната субсидия със същия закон от 11 на 1 лев, партиите ще останат без пари. Второ - и в момента партиите се финансират от фирми, но нелегално.

Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия към НС: Ще можем като общество да проконтролираме има ли последствия от това дарение. Получени ли са зависимости, които се отразяват в законодателните текстове в Народното събрание и в предложенията и действията на изпълнителната власт.

Ветото на президента ще бъде гласувано и в пленарна зала.

На вчерашното си заседание, бюджетната комисия гласува и сключването на споразумение за индустриално сътрудничество за 210 милиона лева между икономическото министерство на България и американската компания доставчик на бъдещите изтребители F-16.

Лъчезар Борисов, зам.-министър на икономиката: Обърнали сме внимание за възможността на придобиваните сега възможности, в бъдеще с участието на Уолкит Мартин, да бъдат надградени, така че българските компании да обслужват и други самолети тоест не само самолетите, които ще бъдат на разположение на българската армия.

На базата на споразумението в бъдеще ще се сключват и конкретни договори между двете страни, обясниха от икономическото министерство.

✓ **Събирането на тол таксите ще започне най-късно през март 2020 година**

Парламентът отложи старта на ТОЛ системата за тежкотоварните автомобили, като прие на второ четене промени в Закона за пътищата.

Събирането на тол таксите от камионите над 3 тона и половина ще започне най-късно на първи март 2020 година, а не както се предвиждаше - на 16 август тази година. БСП обвиниха управляващите, че не обяснили на превозвачите какви ще са тарифите.

Драгомир Стойнев - БСП за България: ТОЛ системата се превърна в една панацея и всички очаквахме, че от 16 август тол системата ще заработи и тези прословути милиарди, които ще потекат едва ли не, ще бъдат разпределени, че ще има качествени ремонти, че хората няма да се оплакват, че им се чупят колите.

ГЕРБ мотивираха отлагането: всеки риск трябва да бъде минимизиран.

Александър Ненков - ГЕРБ: Хем от някаква страна да се намери някакъв необходим баланс между интересите на заинтересованите страни, хем от друга страна и самата система електронна да се тества в истинско реално време, където след 16 август всичките тежкотоварни автомобили ще могат да се оборудват със съответните бордови устройства.

Управляващите били неспособни да правят реформи, атакуваха от ляво. Отговорът: тол системата не била направена за ГЕРБ, а за десетилетия напред.

Иван Иванов - БСП за България: 20 дена преди внасянето на законопроекта едно знаменито возене в джипа на премиера, когато той посрещаше насреща тирове и казваше на министър Нанков: Ей ги къде са бе, Нанков, минават. Само с тия тирове, които минаха за този период ще се оправят пътищата. Пускайте печатницата за пари.

Георги Свиленски - БСП за България: Печатницата не работи и господин Нанков вероятно от другата седмица ще се вози не на задната седалка, а в багажника.

Маноил Манев - ГЕРБ: Това че на една политическа партия им пречи министър-председателя 12 пъти да не могат да вземат никаква точка от избори, не означава, че трябва да се допуска от председателстващия НС да бъде подлаган на обиди министър-председателят.

Нигяр Джафер - заместник-председател на НС: Обиди са недопустими, както към премиера, така и към народните представители.

А докато тол системата заработи шофьорите на тежкотоварните превозни средства ще заплащат месечна, седмична или дневна електронна винетка.

✓ **Какви са забележките на Лекарския съюз към здравния модел "Ананиев"?**

Българският лекарски съюз излезе със становище относно представения в началото на седмицата от Кирил Ананиев нов модел на здравното осигуряване. Според съсловната организация е недопустимо изборът на пациентите да избират кой да ги лекува, да бъде заменено с това кой да финансира лечението им.

Гост в студиото на "Сутрешен блок" беше д-р Николай Брънзалов, зам.-председател на УС на БЛС.

Д-р Николай Брънзалов: Това е голямо постижение, че преди 20 години пациентите си избираха и си избират към настоящия модел лекар и лечебно заведение, в което да се лекуват. Ако този здравно-осигурителен модел влезе в сила, те ще избират фонд, защото този фонд може пък на мен да не ми предложи договор. Към настоящия момент аз имам договор с НЗОК и съответно пациентска листа, но ако образно казано НЗОК се наруши, не бих казал, че ще има същата съпоставка. На практика тези пациенти, които не са в моята листа, те ще бъдат в листата на някой друг общопрактикуващ лекар, който ще има договор или няма да има с фонда, който пациентът е избрал.

По същия начин стоят нещата с всички лечебни заведения, защото болницата "Х" може да няма договор с фонда на пациента, подчерта той.

Д-р Николай Брънзалов: Ние бихме желали да участваме в един процес, в който да се уточнят дейностите, които ще влизат в основния пакет, да има една сигурност в съсловието, че това е гарантирано от всички фондове, даже в първоначалния

вариант нашата съсловна организация беше изключена в този преговорен процес и всички лечебни заведения трябваше да договарят директно с фондовете.

✓ Експерти: Рисково е да пишете ЕГН-то си в различни приложения

Хората, които пишат ЕГН-то си в различни приложения в интернет, за да проверят дали са сред засегнатите от хакерската атака в НАП, допускат вторичен риск. Защото, ако до този момент ЕГН-то им не е било вътре, то вече е вътре. За това бяха категорични Цвета Маркова, бивш председател на Комисията по сигурност на информацията и Мирослав Стефанов - председател на Българска асоциация по киберсигурност в Сутрешния блок на БНТ.

Хакерите използват уязвимостите на хората. 80% от хакерските атаки се използват от човешките грешки, като това да се пише ЕГН някъде. НАП обявиха, че ще направят специален сайт, в който всеки може да си провери по ЕГН-то дали данните му са сред изтеклите при хакерската атака, заяви Мирослав Стефанов.

Цвета Маркова беше категорична, че пишейки данните си хората допускат вторичен риск, ако до този момент няма изтичане и ЕГН-то им не е било вътре, то вече е вътре.

Маркова разясни, че НАП по презумция е трябвало да бъде включена в списъка на критична инфраструктура. За да влезе една организация, географски обект или служба в нея трябва да се премине определена процедура - ръководителят да е заявил това обстоятелство и то да е било включено в списъка.

Цвета Маркова: Вероятно е трябвало тези данни от НАП да бъдат предварително включени - всички масиви, база данни, в които лични данни от такъв обем и естество би трябвало по презумция да бъде включено.

Обстоятелството една организация да бъде включена в списъка с критичните инфраструктури има значение дотолкова доколкото ще изисква периодична, динамична профилактика и поддържане на съответно високо ниво. Технологиите се развиват постоянно и гарантирането на неуязвимост е постоянен процес. Непрекъснато преглеждане, провокиране, включително с вътрешни мерки за тестване на системата.

Стефанов допълни, че една инфраструктура се хаква много лесно, ако тя има уязвимост. Хакерите първо сканират, за да намерят уязвимостта, ако не са много добре поддържани.

По отношение на заподозрения за хакерската атака Кристиан Бойков Маркова заяви, че очевидно става дума за "един много талантлив, добре образован и умен млад човек, който две години назад е имал някакъв подобен опит" - с хакването на сайта на МОН.

Цвета Маркова: Аз считам и сегашният случай и предходният трябва да бъдат изтълкувани от добрата им страна и много се радвам, че най-сетне започна да се говори. Факт е, че от 2008 година, аз лично в предното си качество на председател, сме били камбаната и сме казвали, че има потенциална опасност, следва да бъдат взети мерки. Но факт е, че докато не се случи няма достатъчно разбиране за рисковете и заплахите.

Според Цвета Маркова всички трябва да прочетат този урок по подходящ начин, като инвестират буквално незабавно в техника, в назначаването на подходящи хора, добре обучени на съответното ниво, защото това не е сектор, в който могат да бъдат правени компромиси.

От Българската асоциация по киберсигурност искат да има регистър на фирми, които да извършват т.нар. "пенетрейшън тестове". Трябва да е ясно и какви сертификати тези фирми трябва да имат. "Фирмите трябва да са съвестни, за да се знае, че се извършват тестове както трябва", каза Стефанов.

Стефанов предлага да се изгради система, в която в реално време се вижда кой те сканира.

БНР

✓ Сделката за закупуването на Ф-16 влиза окончателно в пленарната зала

Сделката за закупуването на американските изстребители влиза окончателно в пленарната зала. Така депутатите се очаква да одобрят Законопроект за ратифициране на международен договор за самолети Ф-16 Block 70 и свързана с тях поддръжка.

Очаква се сделката да бъде подкрепена от ГЕРБ, ДПС и Обединените патриоти, без "Атака", БСП и "Воля". Ако договорите бъдат ратифицирани до 31 юли, а парите по сделката преведени до края на годината, първите изстребители ще пристигнат в България през 2023 година.

С актуализацията на Закона за държавния бюджет ще се осигури необходимият ресурс в размер на 2,1 млрд. лева. Съществен момент във финансовия модел на този договор е начинът на плащане, който предвижда цената, посочена в договорите със САЩ, да се депозира изцяло в кратък срок след тяхното подписване по сметка на федералното правителство.

✓ Храните на бъдещето - все по-зависими от науката

Месо, отгледано в епруветка - звучи като фантазия, но вече е реалност. Каква още ще бъде храната на бъдещето? – учените търсят отговорите.

Климатичните промени и бързите темпове на нарастване на населението поставят поредното предизвикателство пред учените – да разрешат проблема с изхранването на човечеството.

Не смятам, че можем да говорим за революционна промяна, тъй като всичко, което в еволюционен план се е случвало с храненето, е отнемало дълги периоди от време – казва инж. Ивайла Сопотенска, докторант в Университета по хранителни технологии и журналист в сайта "НаукаOFFNews". – Но промяна неминуемо ще има, тъй като климатът, обработваемите площи и вкусовете на хората се изменят, а и населението нараства с все по-високи темпове. Вероятно ще бъде въпрос за адаптация – до каква степен ще сме подготвени да оцелеем в едно бъдеще, в което храната ще бъде по-различна, отколкото е днес.

Растителните протеини, съдържащи се в граха, соята и други храни, са една от надеждите за бъдещето. Затова и учените се опитват да извлекат белтъците от бобовите растения и да ги използват за направата на различни храни. Например сладолед от грахов протеин, който Ивайла Сопотенска приготви на Софийския фестивал на науката. Но някои ГМО растения също могат да бъдат източник на протеин – какво е тяхното бъдеще?

Иска ми се да направим разграничение между генномодифицираните и генноредактираните храни, тъй като ГМО храните вече от много законодателства са забранени и не могат да бъдат намерени на пазара – казва тя. – Генна модификация означава да се вземе ген от един животински или растителен вид и да се прикачи към друг, за който той е несвойствен. В бъдеще обаче ще навлязат именно генноредактираните храни – т.е. ще се активират или дезактивират само собствени за растенията гени.

Например може да се активира или мултиплицира ген, свързан с добива, и растението да дава повече продукция или пък да бъде активиран ген, свързан с устойчивостта срещу вредители и пестициди. Но тази промяна засяга конкретния организъм и нещата, които той вече носи в генома си. Регулацията на тези храни е толкова сериозна, колкото на генномодифицираните, и в Съединените щати вече се продават някои от тях.

Храната на бъдещето няма да бъде по-малко вкусна от сегашната, нито пък ще представлява хапче с полезни вещества. Разбира се, в бъдеще ще ни е необходима някаква промяна в нагласата към храната, защото тя вероятно няма да бъде същата, каквато я познаваме днес. Смятам обаче, че когато човек е достатъчно подготвен за научната страна на въпроса, няма да бъде податлив на манипулации, категорична е инж. Ивайла Сопотенска.

И за да не се изпълваме с недоверие и необосновани страхове, учените на бъдещето все по-често ще откряват вратите на своите лаборатории и като добри комуникатори ще обясняват ползите от своите открития.

✓ **Ще бъде ли обвързано върховенството на закона с еврофондовете**

Интервю на Валерия Николова с Искра Михайлова за предаването „Преди всички“ на програма „Хоризонт“

Много страни членки поставят въпроса, че върховенството на закона трябва да бъде издигнато отново на подобаващото му място като основен приоритет в ЕС. То засяга не само отделни страни, а всички в ЕС, заяви пред БНР евродепутатът Искра Михайлова, заместник-председател на комисията по развитие и заместник-ръководител на групата „Обнови Европа“ в ЕП.

В предаването „Преди всички“ на програма „Хоризонт“ тя подчерта, че вчера е станало ясно, че Еврокомисията е готова да въведе механизъм, който да реагира и да наблюдава всички страни членки за прилагането на върховенството на закона.

„Един от предлаганите механизми е връзка между върховенството на закона и подкрепата от ЕС – структурните фондове и всякакви финансови инструменти. Твърде много страни настояват за това, което означава, че моментът е на зрял. Очаквам, че още от следващата финансова рамка – от 2021 г., ще има обвързващи текстове за връзката между върховенството на закона и подкрепата от общността“, изтъкна Искра Михайлова.

И уточни, че за периода до края на 2020 г. са обсъждани варианти, но при сегашната финансова рамка трудно може да се въведе такова обвързване, тъй като има вече сключени договори.

„Така че очаквам тази връзка да бъде въведена с новата многогодишна финансова рамка“, посочи евродепутатката.

„Върховенството на закона преди всичко предполага признаване на регулациите и законодателството на ЕС във всяка страна член. И мога да кажа, че върховенство на закона не е обвързано с критики към една или друга система, критиките са нормално нещо, а системно нарушаване на общоприетото европейско законодателство“, допълни тя.

Според Искра Михайлова България „се надява“ да има увеличение на евросредствата, но това е за сметка на сериозно намаляване на ресурса за други страни членки, което вече предполага договаряне:

„Имаме предложение на ЕК, което предлага увеличение... в позицията на Европарламента такова разпределение няма“.

„От ключово значение е България да си даде сметка, че новата многогодишна финансова рамка е различна от предходната в момента. Новата рамка поставя конкретни изисквания към всички, в това число и към България. Тя изисква от страните да имат готови стратегически документи, ясни направления, в които ще работят. Когато говорим за регионална политика, България трябва да има много ясна визия за какво ще използва ресурса, който е определен от Фонда за регионално развитие“, изтъкна още евродепутатът.

✓ **Кога ще бъде даден стартът на „Турски поток“**

Интервю на Юлияна Корнажева с Мартин Владимирев за предаването „Преди всички“ на програма „Хоризонт“

Сигурно е, че проектът „Турски поток“ няма да как да започне в началото на 2020 г., както е по договор с двете компании, които са резервирали капацитети за новата тръба.

Това заяви пред БНР енергийният експерт от Центъра за изследване на демокрацията Мартин Владимирев по повод решението на ВАС да не позволи на "Булгартрансгаз" да сключи договор с "Газово развитие и разширение в България" за "Турски поток"

Този проект изкуствено се забавя – защото реално няма решение от страна на Русия и на „Газпром“ да се започне реален транзит на газ в Югоизточна Европа след 2020 г.

„Причината за това е все още липсата на споразумение с Украйна за продължаване на транзита през страната и упорството на Европейската комисия и САЩ да не позволят прекъсване на транзита през Украйна“, подчерта Владимирев в предаването "Преди всички" на програма "Хоризонт". И се обоснова с мнението, че „Газпром“ няма никакъв смисъл да транзитира почти еднакво количество газ и през Украйна, и през Югоизточна Европа.

„За мен е странно как България бързаше да подпише транзитни договори преди изобщо да е ясно кой ще купува този газ от другата страна и кой ще строи проекта, как ще бъде финансиран той“, заяви Мартин Владимирев: „Дори да се осъществи този проект „Турски поток“, не би трябвало това да се случи преди началото на 2021 г. в най-добрия случай, дори ако се сключи договор сега“.

✓ 65 000 българи си изкарват хляба в автомобилния сектор

Развитието на автомобилния сектор у нас е положително и все по-динамично, като 2019 г. вероятно ще се окаже най-силната за автомобилната индустрия в България. Това съобщи за БТА арх. Любомир Станиславов, Изпълнителен директор и член на борда на директорите на Automotive Cluster Bulgaria.

Според арх. Станиславов броят на фирмите, които работят в този бранш вече е над 250, а заетите в този вид индустрия са над 65 000 души, което го прави най-бързо развиващият се сектор у нас. Тенденцията е автомобилният бранш да заеме водещо място в страната, като изпревари ИТ индустрията и туризма.

В момента в България се работи по над десет нови проекта, като успешното им осъществяване ще доведе до инвестиции на обща стойност около 1,5 млрд. лв., съобщи Изпълнителният директор на Automotive Cluster Bulgaria.

Не на последно място трябва да се има предвид и фактът, че заетите в аутомотив промишлеността са малък процент от общия брой работещи, но допринасят за създаването на много по-голям процент от БВП, т.е. в автомобилния бранш е налице по-висока добавена стойност в сравнение с останалите клонове на икономиката ни, допълни арх. Станиславов. Делът на аутомотив промишлеността е около 10 на сто от БВП, като по всяка вероятност, както броят на фирмите, така и оборотът им ще надхвърли значително измерените показатели през 2018., коментира Станиславов.

Според Изпълнителния директор на Automotive Cluster Bulgaria през 2018 и първата половина на 2019 г. в бранша са били направени инвестиции за приблизително половин милиард лева, които са открили близо 10 000 нови работни места.

Забележителна е тенденцията много от тези нови инвестиции да се случват в Северна България, коментира арх. Станиславов. В Плевен Leoni инвестира 32 млн. евро и откри 2000 нови работни места. В Русе WITTE Automotive разшири завода си с инвестиция за 10 млн. евро, като общият брой служители вече наближава 1300 души. Северна България притежава изключителен потенциал и градове като Видин, Ботевград, Враца, Русе и Плевен ще имат все по-съществена роля на аутомотив картата на България през втората половина от 2019 и 2020 г., според експерта.

Основна задача пред България е позиционирането на страната ни като място, където революционните технологии на бъдещето могат да се развият. В тази връзка все още у нас няма завод за производство на батерии за електромобили. Надеждите са такъв да се появи през 2020 г., смята арх. Станиславов.

Според него нуждата от батерии за електромобили ще бъде значителна в следващите десетина години, а Европа изостава от азиатските лидери в тази област. Проекти за подобни заводи вече има в Германия, Норвегия и някои други западноевропейски страни - защо и ние да не се намесим в битката за подобно съоръжение, коментира той.

Автономните технологии също ще играят все по-важна роля и сега е моментът България да се възползва от многото ИТ специалисти, за да изгради мрежа от R&D центрове и условия за проектиране, развитие и тестване на автономни автомобили, е мнението на експерта.

12,6 млн. души работят в автомобилния сектор на ЕС

Според последни данни на Асоциацията на автомобилните производители в Европа /ACEA/ повече от 12,6 милиона души в ЕС са заети пряко в автомобилния бранш или в други сходни производства, което прави този сектор един от най-преуспяващите на Стария континент.

Заетите в автомобилния бранш в ЕС представляват около 11 на сто от общата заетост в промишлеността на държавите-членки, а генерираните данъчни постъпления в бюджета на ЕС са близо 396 милиарда евро и произвеждани годишно около 20 милиона броя нови автомобили.

По последни данни на ACEA само за м. юни 2019 г. в ЕС са регистрирани около 1,5 млн. нови автомобили, а за полугодieto техният брой е 8,2 млн. броя. В тази статистика не влизат автомобилите, произведени и продадени в САЩ, Китай, Япония и Турция, които са сред най-големите потребители на европейски автомобили.

Освен това, според данните на ACEA, автомобилният сектор в ЕС е ключов двигател на знанието и иновациите, като браншът е най-големият европейски частен вносител на научноизследователска и развойна дейност, с повече от 50 милиарда евро инвестирани годишно.

Друг важен показател за автомобилния бранш на ЕС е факта, че търговията с автомобили между ЕС и САЩ понастоящем възлиза на около 10 на сто от общата търговия между двата региона. През м.г. европейските автомобилни производители са направили близо 3 милиона броя автомобили в дестинации в САЩ, като в това производство са били ангажирани над 120 000 американски работници.

Анализът на ACEA за автомобилния бранш в ЕС включва и Топ 5 на страните-членки, в които има най-много ангажирани работници в автомобилното производство.

По този показател номер 1 е Германия - 870 000 работни места. Следват: Франция - 223 000, Полша - 203 000, Великобритания - 186 000 и Румъния - 185 000 души, ангажирани в автомобилния бранш.

Други страни-членки с висока ангажираност на работни места в автомобилостроенето са още Чехия - 177 000, Италия - 162 000, Унгария - 97 000, Словакия - 77 000 и др.

✓ Концесиите на плажовете минават изцяло в ръцете на Министерство на туризма

Концесиите за морски плаж ще се възлагат, изпълняват и контролират при условията и по реда на Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, т.е от Министерството на туризма. Това реши окончателно парламентът с приетите промени в Закона за концесиите, предаде БТА.

Срещу разпоредбата възрази Валери Симеонов от НФСБ /"Обединени патриоти"/, като подчерта, че по режима на закона за концесиите се отдават автобусни линии, малки язовири, например, и попита на какви основания се променя той за плажовете. Така, според него, няма да има прозрачност при тяхното отдаване.

Симеонов припомни, че това е трети опит за прехвърляне на концесионирането на плажовете от Закона за концесии към този за Черноморското крайбрежие. "С гласуването на законопроекта ще станете съучастници в ликвидирането на българския туризъм", предупреди лидерът на НФСБ.

Сбъднати мечти на Министерството на туризма за пълен контрол на концесиите на морските плажове, определи текстовете и съпартиецът му Христиан Митев.

Морските плажове са специфични и няма как да се отдават на концесия по процедурите в Закона за концесиите като летищата, пристанищата или друга голяма инфраструктура, са мотивите на вносителя - Министерския съвет.

В кулоарите на Народното събрание министърът на туризма Николина Ангелкова поясни, че става въпрос за сезонни концесии, с които се ангажират предимно малкия и средния бизнес, затова е необходимо условията да бъдат максимално ясни и точни. Изискванията ще се публикуват на сайта на ведомството, допълни тя.

По думите ѝ с гласуването днес промени се дава ясна гаранция за това как ще се осъществяват процедурите за концесии, както е било и до момента.

Откакто министерството управлява концесиите, са били прекратени над 10 концесионни договора, има и ръст на събраните концесионни възнаграждения, аргументира се още министърът. За миналата година по данни, цитирани от Ангелкова, приходите от концесии и наеми на морски плажове са били над 18 млн. лв. при около 13 млн. лв., преди те да бъдат прехвърлени към министерството.

Раждаме в туризма "туристическия Сталин", "вся власт Советам", обобща обаче Славчо Атанасов от "Обединени патриоти" приетите промени. Той прогнозира, че така се гарантира провал на туризма и шезлонги по 40 лв.

Преди около две седмици, когато поправките минаха на първо четене в НС, Николина Ангелкова обясни пред медиите, че плажовете у нас са отдадени на концесия до 2020 г., изтичат договорите за 39 плажа и ако не се промени досегашният ред, ще следва да се отдават при много тежки условия.

Депутатите решиха също, когато участникът, определен за концесионер, е физическо лице, концесията да се възлага на новоучредено търговско дружество, в което той е едноличен собственик на капитала или на новорегистриран от него едноличен търговец.

Приетите промени в Закона за концесиите предвиждат също министърът на туризма да извършва подготовителните действия за възлагане на концесии за морски плажове, да внася в Министерския съвет предложения за възлагане на концесии за морските плажове, да организира процедурите за определяне на концесионер както и да сключва концесионните договори;

Сключените договори въз основа на дейностите, независимо от датата, на която са сключени, запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

След приемането на разпоредбите Николина Ангелкова увери народните представители, че разчита на предложения за продължаване на дебата за развитие на Черноморието.

✓ Урсула фон дер Лайен иска от всяка държава по двама кандидати за еврокомисар - мъж и жена

Новоизбраният председател на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен иска държавите от ЕС да ѝ предложат по двама кандидати за еврокомисар - мъж и жена. Това потвърди пред журналисти зам.-председателят на ЕК Франс Тимерманс, който ще запази длъжността си и в следващия състав на ЕК.

По-рано тази седмица Фон дер Лайен заяви, че новата комисия ще има равен брой еврокомисари мъже и жени. Тя настоя държавите да предложат възможно най-добрите кандидати и предупреди, че ще отхвърля кандидати, ако установи, че не отговарят на поставените изисквания, припомня БТА.

Преди месец председателят на ЕК Жан-Клод Юнкер съобщи за първи път, че през 2014 г. е отхвърлил шестима кандидати за еврокомисари, а 10 кандидати е предложил сам. Юнкер поясни, че досега не е казвал това, за да се избегнат вътрешнополитически последици. Той настоя за ограничаване на броя на еврокомисарите, като според него те трябва да бъдат "повече от 17 и по-малко от 20".

✓ 4 диаманта и 28 медала за български ученици от състезание по математика. Спечелиха ги в конкуренция с 1900 деца от 25 държави

4 диаманта, 6 златни, 15 сребърни и 7 бронзови медала в конкуренция с 1900 състезатели от 25 държави - такава е равнотетката за българските деца от поредното издание на World Mathematics Invitational.

Тази година математическото състезание се проведе в японския град Фукуока. В него участваха ученици от подготвителен до XII клас, предаде bTV. Състезателите трябваше да се справят със задачи по две теми, състоящи се от 10 и от 16 задачи всяка. За решаването им те разполагаха с общо 40 минути.

С диамантени награди са:

Мартина Илиева – второкласничка от София;
Виктория Стефанова – третокласничка от Лондон;
Йоан Михайлов – третокласник от Стара Загора;
Сара Красиминова Илиева – петокласничка от София.

Със златни медали са:

Огнян Огнянов – петокласник от София;
Васил Стойков – петокласник от Пловдив;
Димана Праматарова – петокласничка от Пловдив;
Максимилиан Георгиев – деветокласник от Русе;
Йоан Найденов – десетокласник от София;
Деан Дечев – дванайсетокласник от Стара Загора.

Със сребърни медали са:

Хавиер Билбао – второкласник от София;
Баян Елкин – второкласник от Стара Загора;
Владимир Цаклев – второкласник от Стара Загора;
Виктор Точев – четвъртокласник от Пловдив;
Божидара Амуджиева – петокласничка от Ямбол;
Борис Джурков – петокласник от София;
Дара Георгиева – петокласничка от Пловдив;
Велислав Джелепов – петокласник от Пловдив;
Галиана Чавдаврова – седмокласничка от Русе;
Иван Георгиев – осмокласник от Ямбол;
Иван Николов – осмокласник от Пловдив;
Константин Георгиев – осмокласник от Русе;
Гергана Александрова – осмокласничка от Ямбол;
Мартина Илиева – десетокласничка от Русе;
Максим Касънеделчев – единайсетокласник от Русе.
С бронзови медали са:
Мая Милойкова – второкласничка от София;
Станислав Димов – петокласник от Стара Загора;
Христо Христов – петокласник от Стара Загора;
Любен Карбанов – седмокласник от Стара Загора;
Паола Павлова – седмокласничка от Стара Загора;
Калоян Руев – десетокласник от Стара Загора;
Елина Димова – единайсетокласничка от Стара Загора.

Cross.bg

✓ Темати и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Как се пазят лични данни и как да потърсим правата си?
- Концесиите и плажовете - откъде ще дойде спасението за българския туризъм?
- Как ще се мери чистотата на въздуха в София и какво ще направи общината?
- Лекарите и реформата - какви са забележките на Българския лекарски съюз?

БТВ, "Тази сутрин"

- Ексклузивно шефа на Комисията по досиетата Ефтим Костадинов за ареста на сина в ДФ Земеделие
- Пари и власт - кои са най-богатите български политици
- Следите остават - как Информационно обслужване помогна за залавянето на обвинения за източване на данни от НАП - проф. Михаил Константинов
- Нов здравен модел - ще поскъпнат ли осигуровките, ако се разруши монопола на НЗОК.
- Как американска фондация ще спасява монумента на Бузлуджа.

Нова телевизия, „Здравей България“

- Обвинен в полицейско насилие. 12-годишно момче твърди, че е бит от служител на реда. Каква е истината?
- Какво се промени в показанията на НАП, за да бъде пуснат на беденият за хакер Кристиан на свобода?
- Има ли Ешерихия коли в сладоледите, които се продават на улицата? Румен Бахов проверява изследване на потребителски организации.
- Ще бъде ли спасен летният сезон по българското Черноморие? Говори Николина Ангелкова, министър на туризма
- Защо Азис подари една от най-хитовите си песни на Мила Роберт и как прие да участва в клипа на парчето?
- Преди началото на събора в Рожен показваме в аванс участниците и местата, на които ще се случи едно от любимите летни събития на българите.
- Гостуват ни Александър Сано и Мартин Макариев. С тях ще говорим за една от най-очакваните киноленти тази есен - „Диви и щастливи“.

✓ Предстоящи събития в страната на 19 юли

София.

- От 09.00 часа Народното събрание ще проведе заседание.
- От 15.00 часа в Център Проджект Лаб - зала „Роял“, гр. София, бул. „Мария Луиза“ 58, етаж 2, Министерство на околната среда и водите организира откриваща пресконференция по Проект „Знания за натура 2000“.
- От 09.30 часа на Централната гара в София HR екипът на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД ще представи програмите за дуално обучение, които дружеството предлага съвместно с партньорските си учебни заведения.
- От 11.00 часа кметът на София Йорданка Фандъкова ще присъства на откриване на спортно игрище в кв. „Кремиковци“, ул. „Ралица“ 10.
- От 11.00 часа в двора на бившия филиал на Втора английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“ (нова 33 Езикова гимназия „Света София“), ул. „Русе“ № 28, район „Илинден“, ще се проведе официална церемония „Първа копка“ във връзка със стартирането на строително-монтажните работи по модернизацията на обекта.
- От 13.00 часа в сградата на КНСБ ще се проведе кръгла маса на тема „Данъчната система в България: тенденции, предизвикателства, възможности“.

Асеновград.

- В 09.00 часа пред сградата на общината ще се проведе традиционна кръводарителска кампания.

Благоевград.

- От 10.30 часа в Югозападно държавно предприятие ще се проведе работно съвещание с ръководителите на 40-те държавни горски и ловни стопанства във връзка с африканската чума.

Варна.

- От 08.40 часа председателят на Народното събрание Цвета Караянчева ще наблюдава националното военноморско учение с международно участие „Бриз 2019“.

Враца.

- От 13.30 часа между ж. к. „Сениче“ и квартал „Кулата“ ще бъде извършена церемония „Първа копка“ на завод за производство на автомобилни компоненти на „Теклас България“.

Дупница.

- От 10.00 часа в заседателната зала на Общината ще се проведе редовно заседание на Общинския съвет.

Габрово.

- От 15.30 часа в хотел „Боженци“ - Габрово заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ Деница Николова ще участва в конференция на тема „Създаване на нови региони за планиране в България и второ ниво на управление.“

Добрич.

- Пред паметната плоча на кап. Димитър Списаревски ще се състои полагане на цветя по повод 103 години от неговото рождение.

Кюстендил.

- От 10.00 часа в залата на хотел „Стримон“ ще се популяризират положителни примери на решаване проблеми на ромите - чрез „посланици на добри практики“. Тези посланици ще представят успешни стратегии за разрешаване на най-често срещаните проблеми на ромите в областите: образование, жилищни условия, здравеопазване, достъп до заетост.
- От 10.30 часа в офиса на Областен информационен център ще се проведе информационна среща за представяне на условията за кандидатстване по процедура „Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.

Перник.

- От 09.30 часа в зала "Панорама" ще се проведе заседание на Общински съвет Перник.

Смолян.

- От 10.30 часа на Роженските поляни край Смолян президентът Румен Радев и съпругата му Десислава Радева ще присъстват на откриването на събора в Рожен.

Стара Загора.

- От 17.00 часа в зала „Фойе“ на Община Стара Загора ще се проведе информационен семинар, посветен на ранната диагностика на ревматологични заболявания.

Шумен.

- От 09.00 часа в Окръжен съд Шумен ще се проведе поредно заседание по делото „Хитрино“.
- От 11.00 часа в сградата на общината ще се проведе общинска епизоотична комисия.
- От 13.30 часа в зала 203 на общината ще се проведе заседание на ПК „Здравеопазване и социална политика“.
- От 16.00 часа в зала 203 на общината ще се проведе заседание на ПК „Бюджет и финанси“.